Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

UNGDOMSVÄNNEN

N:o 8 | AUGUSTI | 1901. [5:te årg.

När du frestas.

Hvarje människa, hurudan hennes karakter än må vara, och i hvilka omständigheter hon än må befinna sig, måste dock alltid vara beredd på att blifva utsatt för frestelser; ingen af oss kan komma undan. Allt beror på det sätt, hvarpå vi möta anfallet. Gifva vi aldrig så litet efter för frestarens lockelser och skenbart antagliga förslag, då blir frestelsen snart synd, och vi äro fjättrade af vanans förfärligt förslafvande tyranni. Men tysta vi genast den första smygande hviskningen om det onda och i Jesu namn förjaga lustarnas förnedrande tankar, då är motståndet seger, och frestaren flyr. Gif aldrig efter; kämpa striden till slut, tum för tum; gif fienden ingen pardon! Hvarje gång, du besegrar honom, vinner du i sedlig styrka och förmår bättre möta nästa anfall.

Bön och arbete.

»Bön med lyfta händer är ej nog:
Landtman, då du ber för jordens gröda,
Bed med handen på din plog!
Då välsignar bönens kraft din möda.»
Viktor Rydberg.

Den närvarande tiden med sin allena härskande industrialism fordrar så mycket arbete och för allmogens barn ett så tidigt deltagande i arbetets möda och lifvets allvar, att till och med den troende ungdomen står i fara att för den »hejdlösa, oupphörliga kampen för lifvet» glömma att i gemenskapen med sin Gud och frälsare lägga af jordelifvets tunga och nedsolkade dräkt och söka komma upp och in i ande- och evighetslifvets rena sfer.

Vi behöfva därför påminna oss själfva och hvarandra om det rätta förhållandet mellan bönen och arbetet.

Den, som låtit sitt väsens innersta tala om sitt behof, är ej nöjd med det jordiska arbetets lön, äfven där denna är tillräcklig i och för sig, utan hör där inifrån som djupare och mäktigare än något annat behof, den fråga, som skalden *Stagnelius* framställt i följande strof:

»När höjs jag, frälsad, öfver tingen?
När skimrar jag i syskonringen?
När famnar mig i gyllne ro
Han, mina tankars A och O?

Troende unge vän! Låt icke de jordiska bestyren hindra dig att hafva din frälsare till dina tankars A och O! Försumma icke det bönelif, under hvilket du känner dig famnad i gyllne ro af hans armar, känner ditt eget hjärta klappa invid hans!

Tag gärna del i likasinnades gemensamma och mera offentliga bönemöten, men öfva framför allt enskild bön. Det är i det enskilda bönelifvet med din Gud och frälsare, som du hämtar kraft att utföra de uppgifter din kallelse pålägger dig. I bönen söker du ju Guds ansikte, men detta ser du lättare och bättre, när du icke samtidigt ser andra ansikten.

Vår frälsares bönelif under hans människolifs dagar är i detta stycke mycket lärorikt. Till de gärningar, som han gjorde, till det utförande af den himmelske faderns vilja, som kännetecknar hans hela verksamhet, bereddes han och häm-

tade kraft i det enskilda bäneumgänget med fadern. Och när han den sista natten af sitt jordelif går öfver Kidrons dal och vandrar bort från stadens larm samt inträder i Getsemane örtagård, då är det öfver tröskeln till bönens allra heligaste han träder.

Det är som människosonen han där inträder, medveten om, att människosläktets ve och väl beror på, huru han utför den försoningens gärning, som nu kräfves af honom, ja, medveten om, att han nu går att inviga sig för den offergärning, genom hvilken han skall blifva den, i hvilken Gud skall med sig försona allt. Hur svag är icke människosonen, då han här lider och kämpar intill blodssvett. Men hur stark är han icke *efter* bönekampen, då resultatet af hans ensamma bön visar sig däri, att han med öppen panna och fasta steg träder ut ur Getsemane skuggor, mäktig att bära människovärldens ve och syndaskuld på sina skuldror, beredd att på sitt underbara sätt taga riket i besittning och bestiga sin konungatron på Golgata berg, på förbannelsens träd.

Evangelisternas berättelse visa ju ock, att Jesus äfven förut alltid invigt sitt lifs stora handlingar med bön.

Jesu exempel visar oss tillika, att den rätta bönen är den, då vi gifva rum för våra önskningar inför Gud, men på samma gång underordna oss och allt under hans vilja. Icke utan skäl har någon med anledning af Jesu bönekamp i Getsemane yttrat: »Den rätte bedjaren utgår från att häfda sitt jag inför Gud, fortsätter med att uppgifva det och slutar med att återfinna det såsom ett moment i Guds eget väsen.»

Min unge vän, tag vara på denna lärdom. Bär fram dina önskningar i bön för Gud, men uppgif dem på samma gång så, att hans önskan och vilja får blifva för dig bestämmande. Och fortsätt med din bön, till dess din vilja, ja, du själf med hela ditt personliga varande endast är som ett moment i Guds eget väsen, till dess hans vilja ock är din. Glöm icke heller bort, att bönen för att vara verklig och sann måste vara ett uttryck för ditt hjärtas innersta begär och allvar. Vi sjunga i en svensk psalm: »Hvad *mitt hjärta* beder, det vet jag, att du hör.» Alltså vare vår bön icke något yttre blott i åtbörder och ord utan en hjärtats sak, så att gudhängifvenhetens låga städse brinner klar i hjärtats allra heligaste.

Slutligen vill jag blott hänvisa till de ord af den svenska skalden, som stå som motto öfver denna lilla uppsats. Kom i håg, troende unge vän, att Guds vilja är, att du skall

bedja och *arbeta*. Att i dådlös sysslolöshet på ett eremitartadt sätt bara syssla med andaktsöfning och bön är icke den rätta kristliga ståndpunkten. Flitig bön bör vara åtföljd af flitigt arbete. Och äfven om det rent jordiska och kroppsliga arbetet gäller, att den, som är trogen i det lilla, honom skall man anförtro mera. Öfva därför flitig bön och stärk ditt andliga lif därmed, men var på samma gång trogen och punktlig i ditt jordiska arbete på den plats, där du är ställd, och förhärliga därigenom din Gud och frälsare.

»Bed med handen på din plog!
Då välsignar bönens kraft din möda.»

Aug. P—n.

Ungdomsdrömmar.

I lifvets vårdag många känslor knoppas,
Som i dess sommar aldrig gå i blom; —
De ungas hjärtan vilja gärna hoppas
På storhet, lycka sann och rikedom,
Och fast så mången lifvet grymt besvek,
De hoppfullt le mot lyckans ystra lek.

Ej under då, att mången bittert gråter,
När lyckan svekfullt jämt på nytt bedrog;
Och målar ungdomsdrömmen sedan åter
Den bild, där hoppfullt den i fjärran log,
Hur mörk, hur öde då den hed sig ter,
Där hoppets stjärna aldrig lyser mer!

Och dock, hvad är den ungdom, som ej hoppas,
Som icke tror på höga ideal? —
Det är en vår, där inga blommor knoppas,
En ros mot jorden böjd på stängel smal.
Och därför, ungdom, dröm i vårens tid!
Snart drömmen byts mot rastlös, sträfsam id.

Men må dig hoppets vinge högre bära
Än blott till jordisk sällhet, jordisk fröjd,
Och må dig idealen städse lära

Att söka lyckan på den ljusa höjd,
Som heter kärlek, och där du dig lär
Att lindra sorgen, andras hjärtan tär.

Dröm om att släta ut den djupa fåra,
Som sorgen plöjt i älskad moders drag,
Att du med synd ej må det öga tåra,
Som eljest strålar som en 'sommardag.
Dröm om att bli för grånad far ett stöd!
Blif drömmen trogen dock — det Gud dig bjöd.

Dröm om att under jordelifvets smärta
Städs bringa kvalda likar hjälp och tröst,
Att älska alla utaf trofast hjärta,
De sorgsna trycka till en broders bröst,
Att sprida värme och att tända ljus
I sorgens, armodets och lastens hus.

Ja, dröm om glädjen i ett lif för andra!
Dess fröjder räcka intill lifvets slut,
Ty på den kärleksstig, du då får vandra,
Skall glädjens knoppar skönt i blom slå ut.
Den krans, dig binds af dessa blommor små,
Skall evigt frisk ditt hufvud pryda då.

Men dröm ock om en värld, där aldrig tårar
Af sorg mer fukta skall din bleka kind,
Där glädjen uti evigt unga vårar
Skall blomma, smekt af helig oskulds vind!
Den drömmen hjälper dig att ständigt se
Med hoppfull blick på lifvets sorg och ve.

Då sen i ålderns höst du åter drömmer
Om lifvets ström, som snabbt mot målet for,
Du mödor, motgångar och smärtor glömmer
Så gärna för den frid, i hjärtat bor,
För ljusa minnen och för ädel fröjd,
Som följa anden till dess hem i höjd.

Carl.

Hvila ut hos Jesus.

Törstar ej, min vän, ditt unga, glada sinne
Efter frid, som varar, efter hjärtero?
Känner du ej tomhet, fattigdom därinne
Allt ifrån den stund, du svek din barndoms tro?

Denna törst är själens innerliga längtan,
Outsägligt djupa trånad efter Gud.
Och den stillas aldrig, om ej andens trängtan
Fattas får af Herren och hans frälsningsbud.

Har du funnit honom, funnit hvilan, friden,
Och han stilla fått ditt saligshetsbegär —
O, jag vet, att likväl aldrig här i tiden
Du blir fri från möda, oro och besvär.

Men då har ditt hjärta alla dagar, stunder,
Tillgång till en fristad, tillflykt hos en vän,
Som förstår dig, helar, hjälper och därunder
Tröstar, vederkvicker om och om igen.

Denne vän är Jesus, trofast såsom ingen,
Mer än någon moder kärleksrik och huld.
Trygghet under skyddet af den nådesvingen —
O, det väger mer än modersvård och guld.

O, så kom till honom, hvila, trötta hjärta,
Hvila ut hos Jesus, de betrycktes vän!
När du genomkämpat tidens sista smärta,
Du med honom hvila får i himmelen

A. W. H.

HVILA UT HOS JESUS.

»Kommen till mig, I alle, som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder. Tagen på eder mitt ok och lären af mig; ty jag är mild och ödmjuk i hjärtat, och I skolen finna ro till edra själar, ty mitt ok är ljufligt, och min börda är lätt» (Matt. 11: 28—30).

J. A. HULTMAN.

Sången har såsom medel till Guds folks uppbyggelse alltid intagit ett framstående rum, vid församlingens sammankomster, och, snart sagdt, oräkneliga, äro de, hvilka genom sångens djupt gripande makt blifvit förda till Gud eller hugsvalade i sin ande.

Såsom yngling var undertecknad medlem i en sångförening, hvilken en del troende på platsen ej tyckte så mycket om, emedan den såsom den första i sitt slag därstädes betraktades med misstänksamma blickar och därför klandrades. Då den numera i Amerika bosatte predikanten Aug. Pohl en gång besökte platsen, samtalade den, som skrifver dessa rader, med honom om saken och begärde ett råd, huruvida den nämnda sångföreningen borde upplösas eller på sitt anspråkslösa sätt söka verka i Herrens tjänst. Han svarade då: »Sjung ni, men sjung evangelium! De, som icke kunna predikas in i Guds rike, skola sjungas dit.»

Få äro de människor, som icke fått sångens gåfva i någon mån, och dock äro de människor få, som verkligen kunna sjunga andra till hjärtat. En sak är att sjunga, en annan att i sången genom Guds Ande inlägga något, som griper hjärtat. På ett sådant sätt har t. ex. Sankey sjungit mången in i Guds rike, för att begagna pred. Aug. Pohls uttryck.

Vårt land gästas för närvarande af en annan sådan sångare, hvilken säkerligen många af Ungdomsvännens läsare denna sommar hört sjunga på de större möten, där han tillsamman med lektor Waldenström och andra varit närvarande. Hans namn

är *J. A. Hultman.* Till hans porträtt vilja vi foga några drag ur hans föregående lif.

Han är till börden småländing, född den 6 juli 1861 i Hjertlanda förs. af Jönköpings län. Med föräldrar och fem syskon reste han vid midsommartiden år 1869 öfver till Amerika, där han alltsedan vistats. Liksom en annan stor sångare har han som ung gått i vall med hjordar och vaktat dem. Där på Amerikas slättmarker torde han under de tre år, han vallade hjordarna, mer än en gång i sångens toner hafva gifvit luft åt sitt ungdomsvarma hjärtas känslor, ehuru Herren först vid hans 17:de år fick helga denna gåfva i sin tjänst. Hade han redan förut några år både spelat och sjungit i syndens tjänst, så blef det honom nu angeläget att få sjunga och spela till Herrens ära. Genom en predikant Hallner och välvilliga vänners hjälp kom han sedan att få ägna sig åt studier. Dock intresserade honom ingenting så mycket som de musikaliska studierna. Under sin studietid i Chikago predikade han samt sjöng och spelade i olika församlingar. Från denna tid har han ägnat sig åt arbetet i Herrens tjänst, predikat och sjungit för tusentals själar.

Såsom predikant och föreståndare för församlingen i Omaha i Nebraska tjänstgjorde han i 14 år. I början samlades blott några få åhörare vid hans bönestunder, men de ökades snart till ett à två tusen. Till verksamhetens bedrifvande insamlades i frivilliga bidrag under dessa år omkring 200,000 kr. Under hela tiden var han församlingens predikant, organist, musikdirektör och den, som skötte finanserna. Såsom ett ex. på den uppmuntran, Hultman här fick röna, må nämnas, att en större piporgel för kyrkan skänktes af en amerikansk millionär, hvilkens jungfru, som var svenska, tillhörde församlingen.

Ofta företog han sångresor genom landet. Då lektor Waldenström år 1889 reste genom Amerika för att med Guds ords predikan uppmuntra sina där boende landsmän, blef Hultman kallad att göra honom sällskap. År 1895 antog han mångas kallelse att resa omkring i landet, predika och sjunga. Därmed fortsatte han oafbrutet 5 år, under hvilken tid han sjungit i nästan alla svenska samhällen i Förenta staterna och gjort evangelistresor på öfver 100,000 engelska mil. Helt nyligen har han emellertid hufvudsakligen för att få hvila från dessa resor antagit kallelse att förestå den svenska församlingen i Boston.

Han är sedan våren 1884 gift och har tre barn, som ännu lefva. Hans vistelse med familj här i Sverige kommer att utsträckas tills slutet af september Under tiden besöker han församlingar i landet, till stor del i sällskap med lektor Waldenström, sjungande och predikande evangelium.

Om hans vackra och inspirerande sång skrifver P. W. bland annat följande: »Hultman är i Amerika, hvad Ahnfelt i sina bästa dagar var här i Sverige. Det är något alldeles gripande att höra honom sjunga, i synnerhet när han är inspirerad. Hans hela personlighet ryckes då med af tonerna, och han sjunger, alldeles som Ahnfelt, med en frihet, som gör, att ingen kan eller bör sjunga mer. Jag var många gånger i tillfälle att se, hvilket väldigt intryck hans sång gjorde på församlingen.»

Vi äro öfvertygade om, att hans sång ej skall klinga för döfva öron här i Sverige, men vi önska honom den glädjen att få återvända i medvetandet, att han genom sin sång dragit mången förlorad syndare till korsets fot. Blifve hans vistelse här angenäm och hans återresa lyckosam!

A. W. H.

Johannes.

Det gifves åtskilliga namn, rätt alldagliga för öfrigt, som i sig kunna innebära en ganska djup betydelse. Ett sådant namn är Johannes, hvilket, enligt de vises utsago, betyder: *Gud är mig nådig.* Säkerligen har en och annan af Ungdomsvännens läsare i likhet med undertecknad fått just det namnet, och något bättre kunde vi ej få, då blotta namnet påminner oss om, att vi ha en Gud, som är oss nådig.

Bland andra med ofvannämnda namn träffade jag förlidet år en gammal man vid ungefär 70 års ålder. I ungdomsåren hade han likasom mången af oss lefvat i synden, men Guds barmhärtighet hade kommit emellan och Johannes hade fått sin själ ren. Man har stundom mycket att lära af de gamle och så äfven här. Ehuru hårdt pröfvad af lifvets allvar och hopad nöd var Johannes likväl glad och förtröstansfull. Själf var han plågad af svår sjukdom dag efter dag, och det var med största möda, som han, stödd mot tvenne käppar, kunde komma tvärs öfver golfvet för att hjälpa sin maka, som låg i sängen hjälplös och sjuk sedan flera år tillbaka. Det var rörande att se allt detta. Jag läste litet för dem om, att nöden skall taga slut för de trogna samt sjöng en sång. Och när jag slutat härmed så ville Johannes också sjunga. Det skall blifva intressant, tänkte jag, att få höra hvad han kommer att sjunga för en sång i allt sitt elände, och jag blef förvånad, då han med kraftig stämma

sjöng en sång, hvari hvarje vers slutade med orden: »Jag vill hålla ut, till dess resan är slut.» Den sången gjorde ett outplånligt intryck på mig. Att se den nöd, som fanns där, fattigdomen och framför allt det svåra lidandet hos dessa båda makar — att se det och på samma gång höra en sådan sång, det väcker känslor som ingenting annat. När jag gick hem från dessa gamla, som väl nu snart äro framme vid porten till Guds stad, då kände jag mitt hjärta fullt af tacksägelse mot Gud för hvad han gifvit mig, och jag sjöng under hela vägen tyst för mig själf: Jag vill hålla ut, till dess resan är slut.

J. Mellberg.

De gamlas ögon.

Ett allvarsord — ett litet »strå» —
Af vännen grå
Här sägas må:
På lifvets allfartsstig
Går ungdom fram
Bland världens glam
Och tjusas lätt;
På tusen sätt
Förförar'n närmar sig.

Min unga vän! Kom då ihåg,
Hvar hemmet låg,
Hvad där du såg
Af kärlek, hopp och tro,
Af sång och bön
I andakt skön
Vid dyrbart ord
Från nådens bord,
Där gifves verklig ro.

Hur troget, ängsligt, hoppfullt så
Dig följa två
Par ögon då,
Som be: välsigna Gud
Vårt barn alltfort
På hvarje ort!
Gif varning god,
Gif kraft och mod
Att följa dina bud!

Ack, dessa kära ögonpar —
Som värme har
För barnet kvar,
Som kallt åt varning ler —
Dock brista snart,
Och då är klart,
Att de ej le,
Ej varna, be,
Det mörknar — sol gått ner.

Då käns så tomt, så kallt, så dödt
I hemmet, nött,
Som rent förödt:
De gamla hafva »gått.»
Ej någon man
Då lisa kan
Vårt hjärtas sår;
Vår längtan står
Till hvilan ljuf, de fått.

Och därför be vi: blifven kvar
I många dar,
I ögonpar,
Och följen så vår stig
Och jämna den
Med böner än,
Med goda råd,
Att lifvets tråd
Af Gud får kraft i sig.

Det ofta så i lifvet går
— du känna får
Om några år —
Att våra vänners härd
För oss blir kall
Och stängas skall;
Förr öppen famn,
Nu glömdt vårt namn,
Och vänskap sann förtärd.

Men om du självviskt åren fem,
Ja, tjugo än
Förgätit dem,
Som jublat öfver dig,
När barn du var
Och satt hos far
Och kysste mor
Och »lekte stor»
I glädje innerlig;

Men vänder nu med ånger om
Till hemmet, som
Dig bjuder: kom!
Du möts af frid och fröjd
Vid öppnad dörr;
I famn som förr
Med kärlek varm
Vid hjärtebarm
Du sluts af far, så nöjd

Och när på kväll'n du slumrar in
Med roligt sinn'
I bädden din,
Den gamla, välbekant
Sen många år,
Dock som i går
Det käns, hur godt,
Du hvila fått
Och tänker: »är det sant?»

Med rifna dukar, krossad köl,
Från mången pöl
Och otros-göl
Som vrak jag flutit hem.
En svår seglats;
Men ankarplats
Jag säker fått
Vid öga vått
Som återfunnen lem.»

O, ljufva ord: *föräldranamn*,
Ett *hem*, en *famn*,
Den *enda* hamn,
Där du kan löpa in
Med *skadad* last,
Med *bruten* mast,
Ja, med ett ord:
Med *död* ombord
Men få ett *bärgadt* sinn'.

Guds öga dock mig kärast är;
Det vakar, bär
Båd' fjärran, när;
Det räknat har hvart »bröd.»
Vid mänskors slut
Det håller ut
Att skydda väl
Så kropp som själ,
Att gifva hopp och stöd.

Vi därför oss förtro åt Gud,
Hans sändebud;
Med böneljud
Vi gå till tronen fram
Att finna tröst
Vid Jesu bröst.
Han kommer snart,
Då uppenbart
Vi skåda få Guds lamm.

Johannes N—g.

Från fjärran Österland.

S. M. S. Wuchang via Honkong, China den 14 maj 1901.

Till Ungdomsvännens Red. och värderade läsare!

Guds rika nåd och frid!

Mitt namn har länge stått och skyltat i Ungdomsvännen under uppgift, att jag skulle meddela ett och annat från Kina. Det är dock så länge, sedan jag sist skref, att I allesamman kunnen tro, det jag glömt af mitt gamla löfte. Det är dock icke händelsen. Men det är ju ofta så, att man icke har tillfälle att utföra, hvad man önskar. Jag har förvisso tänkt mer än en gång på både tidningens Red. och kära läsare. Jag hoppas, att detta bref skall sammanlänka oss närmare och upplifva den gamla bekantskapen.

Att i dessa växlande tider skrifva från Kina och berätta något visst om de rådande förhållandena, det är ingen lätt sak. De dagliga tidningarnas underrättelser så väl som de ständigt återkommande telegrammen motsäga oupphörligen hvarandra både uti ett och annat afseende. Just nyligen anlände tvänne n:r af tidningen North-China Daily News, som utgifves i Shanghai. Den är gammal i tiderna, väl bepröfvad samt det pålitligaste organet för hela norra och mellersta Kina. Då jag ref upp det första n:ret, stod det, att det kejserliga hofvet i Kina med visshet skulle lämna Hsi-ngan-fu och begifva sig till Peking i början af maj och till den änden hade redan förberedelser vidtagits utmed hela vägen genom provinsen Honan, där de brokiga skarorna skulle draga fram. Men då jag kom till den andra tidningen, så sade en rapportör, att han ur säker källa hämtat den uppgiften, att ett halfår härefter så skulle hofvet vara lika säkert kvar på sin gamla plats där inne i landet, som nu är händelsen. På detta ovissa sätt har det varit nästan hela tiden. Ofta har man icke vetat, hvad man skulle tro. Att det under allt detta ändå skjutit litet närmare framåt mot uppgörelsen och fredens afslutande, det säger sig ju själft. Om det varit åtskilligt svammel hit och dit, så har det också varit något pålitligt, det är klart.

Om det politiska lifvet vill jag dock icke skrifva något denna gång. Jag skall i stället berätta ett stycke martyrhistoria, som helt nyligen kommit i dagen genom ett ögonvittnes meddelande. Kanske det kunde verka sporrande och uppryckande på de ungdomliga elementen, som läsa denna tidning.

Det är genom telegrammen bekant, att en stor skara missionsarbetare mördades i staden Toi-yuan-fu af provinsen Shansi den 9

juli i fjol. Hur därvid tillgick har dock först nu kommit i dagen. En troende kines, som varit ögonvittne till alltsamman, har själf uti egen person bragt underrättelsen till kusten, så att utländingarna där fått reda på hela förloppet, och sedan ha tidningarne burit det in till oss i Central-Kina. Han berättar följande: »Då doktor E:s sjukhus brändes ned inne i staden, så begaf jag mig till mitt hem på landet den 28 juni. Jag återvände emellertid till staden igen den 8 juli. Då jag kom till en by omkring en half svensk mil från staden ungefär kl. 3 på e. m., såg jag missionär Pigott, hans fru, son och tre andra utländingar, som kommo färdandes på två stora kärror. De stannade utanför värdshuset, och de bevakande soldaterna köpte dem litet mat. De båda männen voro fängslade. Missionär Pigott, som kände igen mig, frågade, hvar missionärerna inne i staden höllo till. Jag berättade, att de alla hade blifvit förda till en plats nära guvernörens palats. Medan de höllo stilla något med kärrorna utanför värdshuset, predikade båda männen för folkskarorna, som samlade sig omkring dem, för att beskåda dem. Människorna voro mycket förvånade däröfver och sade: 'I ären på väg att blifva dödade för edert predikande och ändå hållen I på därmed'. Samma natt blef hela detta parti af 7 personer kastadt uti distriktsfängelset inne i staden.

Nästa dag, då jag var i staden och vandrade framåt på en gata, som låg nära guvernörens palats, såg jag en stor skara människor, som trängdes där om hvarandra och strömvade framåt af alla krafter. Jag undrade, hvad som stod på, och följde med strömmen för att se. Då vi trängt oss fram till guvernörens boning, fann jag, att dit hade förts de utländska missionärerna samt deras hustrur och barn tillika med de romersk katolska prästerna, nunnorna och en del infödda kristna. Folket sade, att alla dessa skulle dödas. Jag försökte att komma från den tätt sammanpackade folkhopen, men omöjligt. Jag hade att stanna och med mina egna ögon bevittna mördandet af alla dessa utländingar. Den förste, som leddes fram, var missionär Farthing. Hans hustru klängde sig fast vid honom, men han sköt henne mildt och vänligt åt sidan och gick sedan framför soldaterna till afrättningsplatsen, böjde sig själf ned utan att säga ett enda ord och hans hufvud skildes med ett enda hugg af skarprättarens knif från kroppen. I rask följd därefter halshöggos missionärerna Hoodle och Beynon samt doktorerna Loritt och Wilson. Med ett enda hugg skildes äfven deras hufvud från kropparna.

Nu syntes guvernören, Yü Hsien, bli otålig samt befallde sin lifvakt, som också bar stora afrättningsknifvar med långa skaft, att hjälpa till och mörda de öfriga. Först fördes tre missionärer, Stokes, Simpson och Whitchouse, fram med ens, af hvilka den sistnämndes hufvud skildes från kroppen med ett hugg medan de två andras kräfde flera hugg. Så fortgick det, tills alla männen hade mördats, och så kom turen till

kvinnorna oeh barnen. Fru Farthing höll alla sina barn vid handen, och de små klängde sig fast vid henne, men soldaterna skilde dem åt och halshöggo modern. Skarprättaren halshögg alla barnen och gjorde det kvickt. För hvart och ett hufvud endast ett hugg, men soldaterna voro klumpiga, och somliga af kvinnorna fingo lida mycket, emedan flera hugg måste sarga dem till döds. Fru Loritt bar glasögon och höll tag i sin lille gosses hand, äfven efter det hon hade mördats. Före afrättningen talade hon till folket och sade: 'Vi alla komma till Kina för att bringa eder det glada budskapet om frälsning genom Jesus Kristus. Vi ha aldrig gjort eder någon skada, endast godt. Hvarför behandlen I då oss så här?' En soldat tog af henne glasögonen innan hon afrättades, och det fordrades två hugg att skilja hufvudet från kroppen.

Då alla protestanter hade mördats, så leddes de katolska fram. Biskopen, som var en gammal man med långt hvitt skägg, vände sig till guvernören Yü Hsien och frågade, hur det kom till, att han utförde en så grym handling. Jag kunde icke höra, hvad guvernören svarade honom, men han drog sitt svärd och högg till biskopen rätt öfver ansiktet så kraftigt och häftigt att blodet rann ned uti hans hvita skägg. Därefter halshöggs han. Därpå mördades prästerna och nunnorna så hastigt som möjligt.

Härpå leddes missionär Pigott och hans parti från distriktsfängelset, som låg nära intill, Båda männen buro alltfort sina bojor. Först mördades Pigott. Han predikade för folket in i sista ögonblicket. Robinson led martyrdöden mycket lungt. Fru Pigott höll sin sons hand, äfven under det hon halshöggs, och gossen dödades genast efter henne. De andra tre dödades äfven fort. Tillsamman mördades denna dag 45 utländingar, 33 protestanter och 12 katoliker. Ett antal infödda kristna mördades också, men jag såg dem icke. Alla kropparna lämnades, där de föllo, till nästa morgon, ty det var redan afton, innan alla hade blifvit mördade. Under natten ref man kläderna af alla kropparna och tog bort allting såsom klockor, ringar m. m. Dagen därpå blefvo de flyttade till en plats inom södra porten, utom några af hufvudena, som placerades i burar och uppsattes ofvanför stadsportarna. Den 11 juli blefvo alla kvarlefvorna brända utanför södra porten på västra sidan. Den 10 juli mördades många katolska kristna och de därpå följande dagarna äfven flera protestantiska troende. Alla förvånades öfver den fasthet och det lugn, som de mördade utländingarna lade i dagen. Ingen ropade, skrek eller gjorde något buller förutom två eller tre små barn.»

Detta är i sanning en lärorik berättelse i flera afseenden. Den första kristna församlingens mod, nit och uthållighet in i döden lefver ännu bland Guds folk på jorden. Under det jag nedskrifvit dessa rader, har det ur djupet af mitt hjärta ljudit sålunda; »De äro bär-

gade för evigt dessa hjältar och hjältinnor, små och stora, men vi äro ännu kvar. Ack, Gud hjälp också oss att hålla ut till änden, ehvad som än kommer, att ock vi måtte få lifvets krona!“ En annan sak lär oss också denna berättelse, som bör gå oss till hjärtat. Då Gud skapat oss, så vill han helt visst, att vi skola bli dubbelt ifrigare än tillförne, att bland Kinas sjunkna och lidande skaror kungöra lifvets och frälsningens härliga budskap. Lederna hafva glesnat härnere, det är sant, men vi tro, att missionens mästare snart skall fylla dem. Den knipsluge diplomaten Li-hun-gchang, som biträder vid fredsuppgörelsen, sade helt nyligen till en af Amerikas statsmän härute: »Jag hoppas, att missionärernas antal skall minskas betydligt efter denna svåra kastastrof, som ötvergått missionsarbetet i Kina.» Detta yttrande är betecknande för den gamle snart afdankade Li. Han har aldrig varit en vän till missionen, fast många trott det. Emellertid fick han af Amerikas upplyste diplomat veta verkliga förhållandet, ty han svarade sålunda: »Ni kan vara viss om, att för hvarje missionär, som mördats, skola 10 eller 15 komma till Kina i stället, och för hvarenda kristen införding, som nedslaktats, skola minst 100 nya medlemmar komma i stället.» Icke var detta ett uppmuntrande svar för Li, men det är sant i alla fall och för missionens vänner glädjande.

Nu är frågan den: Hvem skall fylla luckorna i ledet? Jo, det skolen I, lefnadsfriska och modiga unga män och kvinnor, göra. Och Guds församling skall sörja för edra nödiga behof, då Herren kallar och sänder eder åstad. Får man vänta eder ut på stridsfältet snart? Medan hjärtat klappar varmt, blodet sjuder friskt, hälsans sköna rodnad färgar kinderna och nitälskans eld brinner hett i din själ för arma, blödande hednasjälars frälsning, så begrunda denna sak inför vår gemensamme, käre fader i himmeln. Han skall gifva dig visshet om, hvad du bör göra. Hemma eller borta, fjärran hednaland eller på hemmets strand — öfverallt kan du tjäna Jesus, som gaf sitt dyra lif för oss. Ett beder jag dock: glöm icke dessa i afguderi, mörker och mångahanda villfarelser, tumlande hednaskarorna. Låtom oss alla bedja och arbeta för dem! Huru skola de höra, utan att någon predikar? De varmaste hälsningar, det vet jag, följa till eder från allt Guds folk härute och äfven från mig, Eder sanne vän

Joh. Sköld.

Akta dig, att ej någon smutsig fläck i ditt hjärta må gripa omkring sig; ty huru omsorgsfullt du än må dölja den, skall likväl **färgen på ditt språk** förråda den.

Hvad hon kunde, det gjorde hon.

För Ungdomsvännen, af Betty.

Inne i köket i den lilla nätta stugan nära skogen rörde sig en ung kvinna flitigt och plikttroget. Det var lilla Lisen, som med vana och ordningssinne styrde och ställde för sin matmor, den gamla damen, som ägde huset. Någon har sagt, att näst gudsfruktan kommer snyggheten, och denna lefnadsregel syntes vara den unga tjänarinnans. Där Andens verk fått taga djupt i hjärtat, bära ock hvardagslifvets minsta detaljer vittne därom.

Det var den finaste ljusgröna vårdag och flickan kastade då och då en blick ut öfver det regnstänkta, solglittrande, härliga därute, genom det fönster, som hon nu höll på att drapera med nystrukna gardiner.

Hur vacker grönskan var, och hur lefnadsgladt trastarna besjöngo vårens skönhet! Men däruppe i skogsbrynet såg hon något, som *icke* var vackert — något, som tycktes vilja häfta en mörk fläck vid den vackra taflan — något, som borde vara värdefullast i skapelsen, men som i stället brutit den härliga harmonien där och nu framstod som en missljudande ton, — ett i synd förnedradt människobarn. Det var en ännu ung man med ett kraftfullt yttre, men så försjunken i dryckenskap, att han ansågs för alltid förlorad för samhället, — det var han, som kom raglande på skogsstigen. Flickan erfor först en känsla af intensiv afsky och vände sig hastigt från fönstret för att slippa se den motbjudande synen.

Men så slog henne en tanke.

»Har jag rätt att afsky den stackars druckne karlen? Är han icke min broder, fast han nu vandrar fjärran från fadershuset, lik den förlorade sonen? Skall jag, liksom Kain, svara min Gud: 'Skall jag taga vara på min broder?' Har jag inga kärleksplikter gent emot honom? Kan jag alls intet göra för att hjälpa upp honom ur dyn? Hvad vill Jesus, att jag skall göra?»

Hon stod villrådig och såg på, hur den stackars karlen, än vid den ena sidan af vägen, än vid den andra, gång på gång höll på att göra en öfverhalning som en för hårdt lastad skuta i stormig sjö. Lönade det väl mödan att nu komma med ett förmaningstal? Hade han i detta tillstånd förmåga att uppfatta ett sådant?

Men — om hon likväl skulle försöka att tala honom vänligt till, samt gifva honom en liten skrift, som talade om Guds kärlek till syndare och frälsningen i Kristus . . . Kunde hon icke

så på en förhoppning? Hon hade ju än några småskrifter kvar af dem, hon för någon tid sen köpte för de s. k. dricks-pängar, hon fick af sin matmors syster. Flickan skyndade sig ut med den lilla skriften i handen under köksförklädet.

»God dag, Varén! Var snäll och låt mig tala några ord med honom.»

Karlen stannade, gjorde några slingringar till vänster och höger och försökte fästa den dimmiga blicken på henne, medan han tungt hängde sig öfver räcket till kökstrappan.

»Sä — sä — säg . . . hvad vill ho mej egentligen . . . lilla jungfrun . . .?»

»Jag vill, att Varén skall göra en sak, när han blir nykter. Vill han vara snäll och lofva mig det?»

»Nykter! « . . Här fann han i sin ordning att ge färg åt sitt tal med en sinnrikt konstruerad ed. Jag har fått . . . bara . . . ett par . . . supar . . . och ett . . . säger ett . . . glas öl . . . Så med nykterheta . . . har det . . . ingen fara . . . hör hon . . . lilla sötnos . . .»

Lisen ryste till. »Ni vet, att ni inte är nykter. Men ni är dock så pass redig, att ni kan lofva det, jag vill be er om; Det är till er egen fördel. Ni skall läsa den här lilla boken, som jag har här; och inte kasta bort den. Lofvar ni det?»

»Hva . . . hva . . . ska det tjäna till? Ja, ursäkta . . . ursäkta . . . men det är väl läseri hon vill smita i mig. Men det ska jag säga — na . . . att lika god är jag . . . som läsarne . . . En hederlig karl behöfver inte bli någon läsare . . . inte . . . Det ska jag säga . . .»

»Men ni har en ofrälst själ, och då hjälper det inte att vara hederlig karl. Ni behöfver frälsas, Varén!»

»Ska . . . ska . . . den hära boken frälsa min själ . . .? Å, hon rolig hon!»

»Det är endast Jesus, som kan frälsa. Men nu sänder han denna lilla skrift som ett vårdtecken på, att han vill frälsa er — och en fingervisning, hur ni då bör förhålla er till honom. Han finner er för god att gå förlorad — ser ni . . .!»

»För god! . . . hm . . . ta . . . ta . . . ta . . . tebaks det hära! . . . Det är till ingen vidare nytta för mej . . . Jag *ska* supa, jag . . . och till helvete bär det . . . men . . . det är väl ingen annan råd . . .»

En viss sinnesrörelse uttrycktes i hans röda uppsvällda ansikte, och han syntes nyktra till något.

»Det är visst annan råd för er», sade flickan med klar öfvertygande ton. »Ni behöfver inte fara till helvete, och inte behöfver ni heller fortfara att supa. Jesus älskar er, ty ni är hans

lön. Hvarken Varén eller någon annan arbetare vill mista sin arbetslön utan är rädd om den. Den här lilla skriften skall tala om allt det där bättre än jag. Lofvar ni att läsa den?»

Med en tvehågsen min tog han traktaten i sin ostadiga hand och stoppade ner den i bröstfickan af sin solkiga kavaj och aflägsnade sig med något stadigare steg.

Skulle detta sädeskorn få gro, eller skulle fåglarna äta upp det?

Denna fråga gjorde lilla Lisen sig själf, när hon gång efter annan åter såg Varén berusad, då han omsorgsfullt undvek att komma inom området för hennes inflytande. Men hennes böners makt kunde han ej undandraga sig.

* * *

Ett par år hade gått, sedan Lisen lämnade traktaten till Varén. Hon hade under tiden haft plats på annan ort men var nu åter på det gamla stället igen. Allt var här som förr; de yppiga blommorna, de granna gröna träden och det prydliga köket.

Men till sin förundran och glädje fick Lisen se något, som icke var sig likt — något, som ej längre tedde sig lik en mörk fläck — en skärande ton i skaparens ljufva harmoni utan i stället som en bit fulländning i det sköna, en ton i fullkomlig samklang med andra i den stora symfonien — ett ur synden upprättadt människobarn, som nu bar spår af sin faders drag.

Hon stod vid köksfönstret som förr och såg upp åt skogen. Då uppenbarade sig vid skogsbrynet en man med ett städadt yttre, som nalkades den lilla bostaden med fasta steg. Det var ju Varén. När han fick se henne, lyfte han artigt på sommarhatten. Snart hördes en lätt knackning på dörren, och på hennes »stig in!» inträdde han och räckte henne vänligt handen.

»Tack för boken!» sade han med eftertryck.

»Varén har således läst den?»

»Ser ni inte, att jag är en ny människa?»

»Det ser verkligen så ut — men . . .»

»Här fins intet men. Näst Gud har jag er att tacka därför. Gud har jag tillfälle att tacka hvar dag, som går, och nu får jag äfven tacka er. Ni kan också vara tacksam, jungfru Lisen, som fått hjälpa till att rycka en brand ur elden. Jag är nu en *man*, frälst, lycklig och medlem i en kristen församling. Min hustru och mina små längta att få trycka er hand. Vill ni göra oss ett besök?»

Ja, det ville hon gärna.

Hvilken nåd att Gud velat använda henne till människofiskare!

Månne han icke äfven kan använda dig och mig — om han får . . .?

Brefväxling.

I.

Insända frågor.

1. *Hvar erhålles bästa utbildningen för en troende flicka, som vill blifva sjuksköterska? Hvilka äro fordringarna för inträde, och huru ställa sig omkostnaderna under elevtiden?* J. T. L.

2. *Är det till skada för ungdomens andliga lif och är det ur kristlig synpunkt sedt orätt att för någon gång, t. ex. efter en »gökotta» eller dylikt anordna friluftslekar?* A. Zacharias N.

II.

Svar på insända frågor.

Till J. T. L.

Utbildningsanstalter för sjuksköterskor fins det godt om. Våra bästa sådana äro Sophia-Hemmet och Röda Korsets Hem i Stockholm, hvars respektive föreståndarinnor på begäran lämna upplysningar om fordringarna för inträde m. m.

Äfven vid Sabbatsbergs sjukhus i Stockholm liksom numera vid nästan hvarje större länslasarett äro kortare elevkurser för sjuksköterskor anordnade.

Närmare upplysningar lämna direktörerna på de olika sjukhusen.

E. L.

Från Sv. Missionsförbundets Expedition ha vi mottagit följande

REDOVISNING

för influtna medel till Ungdomens hednamission.

Gm A. W. Hellström, Nyköping, »en helgad förstling åt Herren fr. missionskyrkans ungd.-fören.» 55: 32.

Gm C. A. Johansson, Stockholm, fr. Ungdomskretsen i Södra församl. 90 kr. Gm C. Elofsson fr. Villberga kristna ungd.-fören. 20 kr. Gm A. Olsson fr. Karlstorps östra ungd.-fören. 5: 55. Från Hedesunda 5 kr. Gm J. F. Malmlöf fr. Åsens kristl. ungd.-förbund 50 kr.

Af Emerentia 10 kr. Gm E. Kumlin fr. Vesterås miss.-fören. 15 kr. Af S. P—n, Oskarshamn, 10 kr. Gm L. T. Nordahl koll. Solarfvet, 20: 20. Gm C. J. Ahlgren, Arjeploug 11: 55 Af H. och S. 2 kr. Gm Lovisa Frank af Umeå kristl ungd.-fören. 13: 39. Gm Elsa Krusell »ur sparbössan på disken» 5 kr. Gm J. Sandberg fr. Imman.-kyrkans jungfruklass i Norrköping 93 kr. Af I. L., Ringhelmen, 5 kr. Gm. C. Aug. Karlsson fr. Norrbärkes kristna ungd.-fören. 25 kr. Gm K. A. Fransson, insaml. vid ungd.-möte i Kråkshult, 26: 30.

NYKÖPING 1901, E. D. CEDERSKOGS BOKTRYCKERI.